

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-01-15
Besvaras senast
2018-01-30

Till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:320 Torskbeståndet i Östersjön

Torsken är en av de vanligaste matfiskarna i Sverige, och den har följaktligen stor ekonomisk betydelse för fisket. Den kan säljas färsk, fryst, torkad eller saltad – och det är få människor i Sverige som aldrig har haft torsk på tallriken.

Att torsken, som är en rovfisk, också är viktig för den biologiska balansen i Östersjön är knappast en nyhet. Torskens status påverkar och påverkas av statusen för andra, mindre fiskar. Men trots dessa konstateranden om Östersjötorskens betydelse finns tydliga brister i förvaltningen av fisken. Det är allvarligt.

International Council for the Exploration of the Sea (Ices) är det vetenskapliga organ som politiken lutar sig mot när det handlar om att fastställa kvoter för torskfiske. Som medlem av Europeiska unionen har Sverige att förhålla sig till detta. Att den övergripande målsättningen för förvaltningsåtgärder är att de ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer har brett stöd i Sveriges riksdag.

Tyvär finns det två hinder i vägen för att detta ska fungera på ett tillfredsställande sätt. Det första är att andra länder ofta går samman i ministerrådet för att frångå Ices rådgivning och i stället föreslå större kvoter – för att gynna sitt inhemska fiske. Det andra är att Ices rådgivning inte alltid är av fullgod kvalitet.

Östersjötorskens närtidshistoria är nära besläktad med detta fenomen. Som exempel kan nämnas att torsken sedan 2014 blivit radikalt mycket mindre, men detta har inte belysts tillräckligt i den vetenskapliga rådgivningen. Forskare och fiskare vittnar om att Östersjötorskarna nu är så små att de är svåra att åldersbestämma. De vuxna fiskarna ser ut som unga – de unga ser ut som sill.

En sådan sammansättning av beståndet gör att alla torskhar jagar samma byten. Vanligtvis lever små torskhar främst på kräftdjur – och när torskarna blir större ökar de inslaget av fisk i sin kosthållning. Men när alla lever på kräftdjur och de minsta bytesfiskarna blir det obalans och problem.

För att möta situationen med bristfälliga data om torskens status har flera studier gjorts. I det här sammanhanget kan vi nämna Tagging Baltic Cod (Tabacod), som försökt märka de kvarvarande stora torskarna, de som

producerar rikligt med avkomma. Men efter att ha provfiskat ett antal månader fick man ge upp. Man hittade helt enkelt inte någon torsk på över 50 centimeter.

Frågar man organisationen Baltic Sea 2020 så bekräftas bilden av ett bestånd i kris. De säger bland annat att de gamla torskarna (åtta år) i dag väger nära 70 procent mindre än de gjorde för tio år sedan. Trenden fortsätter i alla kategorier, och detta påverkar såklart fisket. När man måste ta upp allt fler fiskar som är allt mindre måste man jobba allt hårdare för allt mindre pengar. Kanske är det också därför svenska torskfiskare inte tagit upp den tilldelade kvoten de senaste åren. Det är helt enkelt inte lönt längre.

Mot bakgrund av detta talar man nu om slipstorskar – eftersom fiskarna är så smala att de liknar en slips mer än en fisk. Situationen är alarmerande och kräver åtgärder bortom de som hittills presenterats.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Sven-Erik Bucht:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att rädda Östersjötorsken?

.....

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren